

Förslag till handlingsplan för kommunalt aktivitetsansvar (KAA) i Nacka kommun

Fakta om det kommunala aktivitetsansvaret

Sedan den 1 januari 2015 har kommunerna enligt skollagen 2010:800 ett aktivitetsansvar gällande ungdomar som har fullgjort sin skolplikt men inte fyllt 20 år och inte genomfört eller inte har fullföljt utbildning på nationella program med examen i gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola eller motsvarande utbildning. Kommunerna har också ett dokumentationsansvar och rapporteringskrav till SCB.

Skolverkets allmänna råd för kommunernas aktivitetsansvar (SKOLFS 2016:52) utgår från skollagens 29 kap 9 paragraf och innebär ett uttalat krav på att ungdomen ska erbjudas lämpliga individuella åtgärder. Den betonar att kommunen ska hålla sig informerad om dessa ungdomars situation. Arbetet med att samla information, kontakta ungdomar och erbjuda insatser ska dokumenteras löpande för att möjliggöra utvärdering. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning.

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret genomförs med uppsökande och motiverande insatser för att hjälpa ungdomarna vidare mot studier. Samverkan sker med berörda myndigheter och andra aktörer för att samordna lämpliga individuella åtgärder.

Det är frivilligt för ungdomen att delta i det kommunala aktivitetsansvaret.

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret i Nacka fokuseras på:

- Att komma i kontakt med de berörda ungdomarna
- Att kartlägga ungdomarnas sysselsättning
- Att erbjuda lämpliga individuella åtgärder
- Att dokumentera insatser som kommunen gör för de berörda ungdomarna
- Att registrera information om sysselsättning och åtgärder samt skicka in uppgifter till Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Skolverket

Målgrupp för det kommunala aktivitetsansvaret

Enligt skollagen ska en hemkommun löpande under året hålla sig informerad om vilken sysselsättning ungdomarna har som inte längre omfattas av skolplikt och som:

- Inte fyllt 20 år
- Inte genomför utbildning på nationella program i gymnasieskola, anpassad gymnasieskola eller motsvarande utbildning
- Inte fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, anpassad gymnasieskola eller motsvarande utbildning.

Organisation av det kommunala aktivitetsansvaret i Nacka kommun

I Nacka kommun ansvarar Nämnden för arbete och försörjning för uppdraget. Nämnden har som mål att andel ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret som börjar, eller återgår till studier efter avslutad åtgärd/vägledning ska vara minst 75 procent (2024).

Ansvar för att verkställa nämndens ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret är delat mellan utbildningsenheten och arbets- och etableringsenheten.

Det samordnande ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret finns hos utbildningsenheten som administrerar initiala kontakter med ungdomar och organiserar den uppsökande verksamheten.

Studie-och yrkesvägledare på utbildningsenheten, benämnda karriärvägledare studier, ansvarar för vägledning kring studier.

Karriärvägledare arbete på arbets- och etableringsenheten ansvarar för andra insatser som motiverande samtal, studieförberedande praktik och stöd i kontakter med andra aktörer.

Karriärvägledarna ansvarar för det operativa arbetet och för rutiner. Det finns ett nära samarbete kring de ungdomar som bedöms ha behov av stöd och insatser från både karriärvägledare studier och karriärvägledare arbete.

Biträdande enhetschefer på respektive enhet ansvarar för övergripande frågor avseende samverkan och utveckling av arbetet.

Rutin för kontakter mellan gymnasieskolan och det kommunala aktivitetsansvaret

Möten i förebyggande syfte

Gymnasieskolor har möjlighet att ta kontakt med det kommunala aktivitetsansvaret i ett förebyggande syfte gällande ungdomar där det finns risk för studieavbrott. Kontakt sker via en e-tjänst eller via telefon.

Skolan ansvarar för att rätt personer bjuds in till ett möte, exempelvis karriärvägledare, ungdom, vårdnadshavare och personal från skolan. Mötet syftar till att informera om vad som händer vid ett eventuellt studieavbrott. Studieavbrott bör i möjligaste mån undvikas.

När en ungdom är inskriven i gymnasieskolan och vill byta program

- vid felval där eleven vill byta gymnasieprogram fortsätter eleven att vara inskriven på skolan i väntan på start på det nya programmet. Vägledningen sker via studie- och yrkesvägledare i skolan där eleven är placerad.
- skolan ansvarar för att göra en individuell planering.
- överlämning till det kommunala aktivitetsansvaret bör i normalfall inte ske för elever som gjort felval.

När en ungdom avbryter sina studier och ska registreras i det kommunala aktivitetsansvaret

- rektor beslutar om en elev ska skrivas ut.
- när ungdomen gör avbrott i sina studier ska skolan meddela studieavbrott via e-tjänst. Länk till e-tjänsten finns på Nacka kommuns hemsida och har skickats ut till aktuella gymnasieskolor och folkhögskolor.
- känslig information får inte lämnas digitalt.

Om skolan bedömer att det finns behov av ett överlämningsmöte med det kommunala aktivitetsansvaret ansvarar studie- och yrkesvägledare på skolan för att boka in detta genom att skicka ett mejl till funktionsbrevlådan kaa@nacka.se. Skolan avgör vilka som bör delta i ett eventuellt överlämningsmöte.

Kontakt mellan det kommunala aktivitetsansvaret och en ungdom

Karriärvägledare inom det kommunala aktivitetsansvaret tar snarast kontakt med eleven för vägledning och kartläggning. Ungdomen informeras om olika alternativa insatser och får möjlighet att ställa frågor. För de ungdomar som tackar ja till insats från det kommunala aktivitetsansvaret görs en individuell planering utifrån ungdomens behov. Beroende på önskemål och behov hos ungdomen guidas denne vidare till lämplig aktör. Personal från det kommunala aktivitetsansvaret kan delta i möten med övriga aktörer.

Det kommunala aktivitetsansvaret använder sig av ett samtycke för samverkan mellan berörda parter, som ungdom erbjuds skriva under. Vid arbete med ungdom under 18 år ska även vårdnadshavare skriva under.

Ungdomar, vårdnadshavare och eventuell samverkanspartner kan alltid kontakta det kommunala aktivitetsansvaret via telefon eller e-post. Det finns även möjlighet till drop-in besök i Nacka stadshus. Information finns på Nacka kommuns hemsida.

Rutin för det uppsökande arbetet

Nacka kommun för register över aktuella ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret via IT-stödet Ungdoms- och elevdatabasen, UEDB, enligt 10§ förordningen om register och dokumentation vid fullgörande av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar.

UEDB uppdateras varje dygn med nyttillkomna ungdomar folkbokförda i Nacka kommun som kan omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Databasen är stängd för nya uppgifter under perioden 15 juni till 15 september.

I databasen registrerar personal inom det kommunala aktivitetsansvaret löpande kontakttillfällen, åtgärder och andra relevanta uppgifter för arbetet med ungdomarna. Databasens uppgifter utgör underlag för den halvårsvisa rapporteringen till statistikmyndigheten SCB.

I september och i januari görs utskick till samtliga registrerade ungdomar som inte är i en känd åtgärd via det kommunala aktivitetsansvaret för att informera om verksamheten och efterfråga information om nuvarande sysselsättning. I utskicket ombeds ungdomen lämna sina kontaktuppgifter så att karriärvägledare kan följa upp utskicket och erbjuda vägledning.

En uppsökande insats görs i november och mars för de elever som inte besvarar utskicket. I insatsen ingår att söka upp ungdomen via olika kanaler som

exempelvis tidigare skolgång, kontakter med fältassistenter, fritidsgårdar, eventuella fritidssysselsättningar, digitala kontaktytor och hembesök.

Elever med studiebevis har slutfört sina gymnasiestudier men saknar gymnasieexamen på grund av att det inte har fått godkänt betyg i något eller några ämnen. För elever med studiebevis görs, i oktober och i januari, ett särskilt utskick med erbjudande om vägledning via det kommunala aktivitetsansvaret för att komplettera sin utbildning med studier inom vuxenutbildningen.

För de elever som innevarande läsår har avbrutit sitt första års gymnasiestudier eller som inte påbörjar gymnasiestudier direkt efter årskurs 9 finns möjlighet att delta i det gymnasieval som riktas till elever i innevarande läsårs årskurs 9. Utskick med information om gymnasievalet görs i januari för att dessa ungdomar ska få möjlighet till vägledning och stöd via det kommunala aktivitetsansvaret.

Ungdomar som under året avbryter studier eller som folkbokförs i Nacka kontaktas enligt rutin. Kontakt etableras så tidigt som möjligt efter det att ungdomen först registreras i ungdoms- och elevdatabasen, UEDB.

Ungdomar som får vägledning via det kommunala aktivitetsansvaret och önskar påbörja studier inom den kommunala vuxenutbildningen informeras om det bidrag som kommunen erbjuder för att underlätta kostnad för SL-kort, lunch och litteratur under studietiden.

Om ungdomen efter upprepade utskick och två uppsökande insatser inte kan nå skickas information till Skatteverket. För ungdomar under 18 år som inte finns på adressen görs även en anmälan till socialtjänsten.

Insatser

Insatserna inom det kommunala aktivitetsansvaret ska i första hand syfta till att motivera ungdomen att börja, återuppta eller slutföra en gymnasieutbildning. Ungdomarnas behov ser olika ut. För vissa räcker det med stöd i att välja lämplig utbildningsväg, andra kan ha behov av ett aktivt stöd både innan och under insatsen. En del unga har behov som fordrar omfattande stödinsatser, vilket kräver samverkan mellan sociala myndigheter, arbetsförmedling och andra aktörer.

Nedan följer exempel på insatser som erbjuds:

- motiverande samtal
- studieförberedande praktik
- studie- och yrkesvägledning
- stöd i kontakter med andra aktörer, ex. arbetsförmedling, försäkringskassa

- vissa arbetsmarknadsinsatser inom arbets- och etableringsenhetens kundval
- Hälsoträdgården – naturbaserad förrehabiliterande verksamhet. Målet är att en arbetscoach och en hälsopedagog i en lugn miljö i Nyckelviken stöttar deltagarna att komma vidare till studier, praktik eller arbete
- bidrag till SL-kort, lunch och litteratur för studier inom komvux

Revidering av handlingsplanen

Denna handlingsplan revideras årligen eller efter behov.